

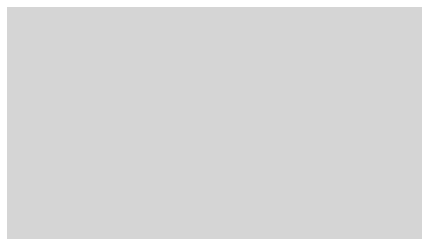
Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

Warszawa, 10 listopada 2022 r.

ZPR.055.8.2022.AWW

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na petycję w sprawie usprawnienia praw pacjenta do informacji na temat zawartości substancji dodawanych do żywności oraz ich wpływu na zdrowie dziecka, proszę o przyjęcie poniższego.

Spełnianie przez środki spożywcze obowiązujących wymagań w zakresie bezpieczeństwa jest kontrolowane przez organy urzędowej kontroli żywności – Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) i Inspekcję Weterynaryjną, zgodnie z ustawowymi kompetencjami. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą urzędowe kontrole żywności pochodzenia roślinnego produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz żywności pochodzenia zwierzęcego znajdującej się w handlu detalicznym. Kontrola produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego jest nadzorowana przez organy Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z corocznie opracowywanym „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” organy PIS pobierają próbki szeregu różnych produktów spożywczych, w tym produktów dla dzieci do badań pod kątem m.in.: zanieczyszczeń mikrobiologicznych, mikotoksyn, pozostałości pestycydów, metali szkodliwych dla zdrowia, azotanów, MCPD i innych. Organy urzędowej kontroli żywności weryfikują spełnienie wymagań prawnych

dotyczących bezpieczeństwa żywności jakie powinny spełniać ww. środki spożywcze wprowadzane na rynek unijny, w tym najwyższe dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń i pozostałości tych substancji określone w:

- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalającym najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz. Urz. UE L 364 z 20.12.2006, str. 5, z późn. zm.);
- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. Urz. UEL 338 z 22.12.2005, str. 1, z późn. zm.);
- rozporządzeniu (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniającym dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 70 z 16.03.2005, str. 1, z późn. zm.).

W ramach nadzoru bieżącego organy PIS kontrolują również stosowanie substancji dodatkowych w tym znakowanie, identyfikowalność, warunki stosowania, dokumentację potwierdzającą, że dana substancja dodatkowa oraz produkt z jej dodatkiem spełniają wymagania w zakresie bezpieczeństwa żywności, jak również kryteria czystości. (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. U. L 354 z 31.12.2008, s. 16, z późn. zm.). W przypadku stwierdzenia przekroczeń określonych w aktach prawnych podejmowane są odpowiednie działania w celu wyeliminowania zagrożenia w ramach urzędowej kontroli oraz Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, w sytuacjach, w których istnieją uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że żywność może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi, w zależności od charakteru, powagi i rozmiaru ryzyka, Główny Inspektor Sanitarny informuje opinię publiczną za pośrednictwem tzw. ostrzeżeń publicznych publikowanych na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/gis> o charakterze ryzyka dla zdrowia, określając możliwie najdokładniej żywność, bądź rodzaj żywności, ryzyko, jakie mogą one stanowić oraz środki podjęte lub, które są planowane w celu zapobieżenia, zmniejszenia lub likwidacji ryzyka. Należy podkreślić, że konsument przy dokonywaniu świadomych wyborów spośród szeregu produktów znajdujących się w obrocie powinien korzystać z informacji zawartych na opakowaniach żywności dotyczących m.in. wykazu składników oraz wartości odżywczej, które są wymagane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia

25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (Dz. Urz. UE L 304 z 21.11.2011, str. 18 z późn. zm.). Informacje te stanowią dla konsumentów źródło wiedzy o produkcie i zawartości ważnych z żywieniowego punktu widzenia składników oraz są pomocne przy doborze produktów pod kątem właściwej diety dostosowanej do potrzeb indywidualnych.

Ponadto, na wybory żywieniowe dziecka składa się wiele różnych czynników, do których między innymi należą czynniki biologiczne (np. stan zdrowia, wrodzone preferencje pokarmowe), ekonomiczne, czy społeczne, jak i wpływ rodziców, rodziny, środowiska i otoczenia. Kluczowy czas kształtowania się nawyków i preferencji pokarmowych przypada na okres dzieciństwa i dorastania, stąd tak ważne jest, by dziecko otrzymało odpowiednie wzorce żywieniowe nie tylko w domu, ale też w środowisku rówieśniczym, w którym przebywa. Zachowania żywieniowe dziecka mają istotne przełożenie na stan zdrowia w życiu dorosłym.

W kwestii zapotrzebowania młodego organizmu na energię i składniki pokarmowe należy pamiętać, że zarówno zbyt mała, jak i zbyt duża podaż składników stwarza ryzyko zaburzeń stanu zdrowia. U dzieci, które w sposób przewlekły nie spożywają odpowiedniej ilości składników odżywczych, może dochodzić do niedożywienia, co z kolei prowadzi do upośledzenia wielu funkcji organizmu i zaburzenia rozwoju (m.in. niedoborów wysokości i masy ciała, niedokrwistości, zaburzenia odporności, pogorszenia funkcji poznawczych), np. zbyt mała podaż wapnia w dzieciństwie może powodować problem z osiągnięciem optymalnej gęstości kości w życiu dorosłym i osteoporozy, a niewystarczająca podaż żelaza w diecie może powodować pogorszenie rozwoju motorycznego, nieprawidłowy rozwój funkcji poznawczych i większe ryzyko infekcji. Zatem właściwe zbilansowanie diety, niezależnie od jej rodzaju, ma znaczenie, zwłaszcza w okresie rozwojowym.

Jednocześnie, uprzejmie informuję, że nie jest możliwe stworzenie poradnika informującego, jaki produkt zawiera konkretnie substancje, gdyż na rynku są miliony różnych produktów, które nieustannie się modyfikują lub zmieniają, powstają coraz to nowsze. Z uwagi na szybką dynamikę rynku produktów spożywczych i ich składu na rynku, taki poradnik byłby już nieaktualny w momencie jego wydania.

Odnosząc się do kwestii parabenów zawartych w produktach kosmetycznych, należy wskazać, iż są one stosowane, jako składniki zapobiegające rozwojowi pleśni i bakterii, co chroni kosmetyk przed zepsuciem się. Często są one stosowane w połączeniu z innymi konserwantami w formie mieszaniny, tak aby lepiej chroniły przed szkodliwymi mikroorganizmami. Należy wskazać, iż kosmetyki wprowadzane są zgodnie

z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych (Dz.Urz.UE.L Nr 342, str. 59), w związku z tym są bezpieczne.

Jednocześnie, uprzejmie informuję, że szereg materiałów edukacyjnych dotyczących żywienia dzieci (e-booki, artykuły) publikowanych jest na stronie Narodowego Centrum Edukacji Żywieniowej - www.ncez.pzh.gov.pl, a także na stronach Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego, np.: <https://ncez.pzh.gov.pl/dzieci-i-mlodziez/podstawowe-zasady-zdrowego-zywienia/>, a także można znaleźć opracowania naukowe dotyczące np. fitoestrogenów np.: http://wydawnictwa.pzh.gov.pl/roczniki_pzh/fitoestrogeny-wystepowanie-w-zywnosci?lang=pl.

Z poważaniem

Dorota Olczyk

Zastępca Dyrektora

/dokument podpisany elektronicznie/